

Apunt sobre la vellesa del temps

per Josep M. Benet i Jornet

*A Dolors Oller i Narcís Comadira,
a Rosa Cabré i Ramon Gomis, que
em van acollir.*

- Sents?
- Què?
- És igual. Acosta't al llit.
- Les bibliotecàries han dit que vindrien a veure't.
- Bon parell de fleumes. Et vols acostar o no?
- Miro a quina hora t'han de donar les injeccions.
- Ja ho miraràs després.
- Què vols?
- Què heu parlat, amb el metge? Però seu.
- Has de tenir paciència i tot anirà bé.
- Què t'ha dit?
- Són convalescències llargues. Més a la teva edat. De mica en mica.
- Jo el que tinc és un mal lleig, que li dèiem abans.
- De seguida t'embales.
- Almenys sapiguessis dir mentides.
- Tu t'ho fas, tu t'ho desfaràs.
- No em posis nerviosa. No ets capaç d'amagar res. D'aquesta no me'n surto.
- Era tan benigne que no era ni un tumor. Ja ho saps, una mica de greix.
- No t'ho pensis, que m'enganyareu. Qui truca?
- On? Has de fer bondat i reposar els nervis. Això és el que cal.
- Si no fos un càncer no em tractaries amb tants miraments. Quin un. Aniràs a sopar a casa del Jaume?
- Em quedaré a la fondeta; no vull agafar el cotxe. Et pujaré el diari.
- Déu meu, quina por.
- Què tens?
- No podré resignar-m'hi. No em vull morir.
- Jo tampoc.

- Gràcies pel consol. Trenta-quatre anys de casats.
- Trenta-cinc.
- Trenta-quatre. Què m'has d'explicar?
- El Jaume en té trenta-quatre i no vam fer Pasqua abans de Rams.
- No saps ni l'edat del teu fill.
- Està bé.
- Encara que em donis per la banda, tinc raó.
- Si no et calmes, malament.
- Diuen que els homes es moren abans que les dones. Sí, sí. Mare de Déu!
Haver aguantat les teves gràcies trenta-quatre anys i al final tururut xinxola.
Que burra! No pot ser. Tu, tan savi. Tants llibres.
- Pobra víctima.
- Dóna'm bicarbonat. Aquesta agror d'estómac. I en acabat, deixa'l a la tauleta de nit, que el pugui agafar. És igual que si no m'haguessin operat. Van obrir, van veure que no hi havia res a fer, i van tornar a tancar. No em puc tocar l'estómac, de repugnància que m'agafa. Tot són bolets que em van creixent.
Quin fàstic!
- Escolta. Creu, estàs bé.
- Ara la mentida t'ha sortit millor.
- Cap mentida.
- Estic molt espantada. Ens hauríem d'haver separat fa vint-i-cinc anys. El nostre Jaume bé s'ha separat de la dona.
- Avui són uns altres dies.
- És clar, l'any quaranta-nou, un senyor professor no es podia permetre el luxe de separar-se. A missa i a combregar i al que sigui, que ningú no se'n recordés, dels pecats de joventut.
- I què?
- Res.
- Tu la primera que ho va voler.
- Tant és. Aquesta por no te la solucionen. Ningú. Ja te la trobaràs. Tens raó, no, que a tu et toca l'infart. Un «ai que no em trobo bé, ai que no em trobo bé», dos segons i al pot. N'hi ha que neixen amb la flor al cul. Els marrameus per a mi.
- Estàs inspirada.
- Oi que no em pots veure?
- Tu sí que no em pots veure.
- No ho sé. Després d'anys i pany d'avorriment ja no ho saps. Val més animal conegut, potser.
- Boig conegut.
- De boig, res; de bogeria, cap. Darrera els llibres. T'hi vas ficar, o no t'hi vas ficar, al llit, amb la mosseta aquella?
- Quina? N'he tingudes tantes!
- No facis l'orni. La pre-contestatària.
- No.
- No, ¿eh?
- No.
- Veus? Era l'últim tren, que diuen.
- Tenia un nom que no m'agradava. Qui no es consola... Quan em vaig enamorar de tu també em vaig enamorar del teu nom.
- Jo em vaig enamorar del paquet que se't marcava sota dels pantalons.
- Això no és enamorar-te, és trempar.

- Digues-li com vulguis.
- Sí, jo recordo que vaig trempar un dia que suaves després d'haver corregut.
- Celebro que veiessis alguna cosa, a part del meu nom.
- Girem full; no és conversa per a un professor bronquític.
- Ha sortit el prudent.
- M'escalfaria i no val la pena.
- Mai no m'ha agradat, llegir.
- Vaja.
- No vol dir res. Llegia per no avorrir-me encara més. I per fer de senyora del senyor professor.
- Me n'he d'anar.
- Passem per la vida sense entendre res, com qualsevol bèstia.
- Demà portaré la cinta i podràs gravar les frases cèlebres que vulguis. Tinc gana. Hauré de fer un pensament.
- No te'n vagis.
- Com vols que no me'n vagi?
- Per un dia, passa fam. Al prestatge de dalt l'armari hi ha melindros i aquí tinc taronges.
- Em quedaria sense sopar i tu tan contenta.
- Fes el que vulguis.
- Però què et passa?
- Que tinc càncer.
- I que jo sóc un cabronàs.
- No vull barallar-me. Vull que et quedis.
- Està bé. I ara, què?
- Et quedes?
- Quin remei.
- Dec estar pitjor del que em pensava. Resistiré, un parell de mesos? Almenys...
No em trobo tan malament.
- Bé, foto el camp.
- No; espera. Muts, no en parlaré. Xerrem una estona i després baixes a sopar.
- T'ha agafat l'obsessió. T'ho juro, estàs bé. Em creus?
- A sant de què? Trenta-quatre anys, papa.
- Doncs tens càncer.
- Tinc càncer?
- Que et bombin.
- Si estiguessis al meu lloc, tant de bo, jo miraria d'enganyar-te. És una obra de misericòrdia. Series un porc si no fessis els possibles per enganyar-me. No hi ha manera de saber si m'enganyes o no m'enganyes. Aquest maleït telèfon!
- Però quin telèfon?
- Em sona dins del cap. Deu ser d'una altra habitació.
- L'agafarien.
- Podries agafar-lo tu. Sempre el mateix. Assegut a la cadira i anar esperant.
La carrera que en Pau ha fet a Anglaterra és la que tu no has fet aquí.
- Ara en Pau? És més llest.
- T'hi canviaries?
- M'agradaria tenir la caseta que té.
- I els llibres que ha publicat.
- És més llest.
- T'hi canviaries o no?

- No ho sé.
- No val la pena.
- Veus? No sé de què ens queixem.
- Si morir és natural, per què em fa por?
- Si no ens fes por, ens moriríem abans. Elemental.
- No em moriré, per ara.
- Gràcies a Déu.
- Vés, vés a sopar.
- Vols que li digui alguna cosa a la infermera?
- No cal.
- Necessites res?
- Recorda't del diari.
- Si llegir no t'agrada.
- Molt graciós.
- Estàs tranquilla?
- Vés-te'n a fer punyetes d'una vegada. Amb tota la teva bona voluntat, però sola.
- Què?
- Vés; apa, vés. No tan vella, no tan vella. Ai, Senyor. Joan! Qui sap on para; bones cames no li falten. Les ulleres. Noí, quina burxada. Van obrir, van veure que no hi havia res a fer, i van tancar. On he deixat les ulleres? Quin fàstic, Déu meu! Si no sóc vella, remugo com una vella. Infermera! Per què no l'agafa ningú, aquest telèfon? Unes dones que no serveixen per a res. Glòria, infermera! Quin servei! I després volen propines. M'enyoro. M'enyoro massa. Estic tocada del bolet. M'enyoro, ara ho he trobat.

JOSEP M. BENET I JORNET
(1974)